

FRANCOSKA ČRTA V ISTRI

nov dokaz imperialističnih teženj

Jugoslovanski zunanji minister ponovno izjavil, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe

Pariz, 19. — Kakor se krajša rok, ki ga je predložil francoski zunanji minister, tako se bliža tudi konferenca, ki jo bo vodil francoski zunanji minister. V Parizu mnogi se posebej zanimajo za to, ali bo francoski zunanji minister, ki ga bo vodil, izjavil, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister. V Parizu mnogi se posebej zanimajo za to, ali bo francoski zunanji minister, ki ga bo vodil, izjavil, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister.

V svojem govoru je jugoslovanski zunanji minister ponovno poudaril, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister. V svojem govoru je jugoslovanski zunanji minister ponovno poudaril, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister.

Jugoslovanski zunanji minister je v svojem govoru poudaril, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister. V svojem govoru je jugoslovanski zunanji minister ponovno poudaril, da Jugoslavija ne podpiše take pogodbe, ki jo je predložil francoski zunanji minister.

Angleži izigravajo sklepe štirih

Višinski razkrinkal južnoafriški predlog o mejah

Češko-slovaški delegat je predložil predlog, da se mejne razmere v Istri razrešijo na podlagi sklepov štirih veljavnih držav. Višinski razkrinkal južnoafriški predlog o mejah, ki ga je predložil južnoafriški delegat.

Osoda italijanskega vojnega brodovlja

V vojaškem odboru so določili, da se osoda italijanskega vojnega brodovlja razreši na podlagi sklepov štirih veljavnih držav. V vojaškem odboru so določili, da se osoda italijanskega vojnega brodovlja razreši na podlagi sklepov štirih veljavnih držav.

V tržaškem odboru od kraja

V tržaškem odboru so določili, da se osoda italijanskega vojnega brodovlja razreši na podlagi sklepov štirih veljavnih držav. V tržaškem odboru so določili, da se osoda italijanskega vojnega brodovlja razreši na podlagi sklepov štirih veljavnih držav.

ITALIJI JE POTREBNA

odločna demokratična in republikanska politika

Rim, 19. (VZN). — Včeraj popoldne je začel s delom osrednji odbor italijanskega komunističnega stranke, ki ob navzočnosti parlamentarne skupine. Togliatti je opasal politični položaj, ki je nastal v Italiji po volitvah 2. julija. Omenil je novo in resno nevarnost vrnitve reakcije, ki je izrazila željo po ustanovitvi bloka sil, ki lahko vodi in vlada državam. Na področju mednarodne politike je Togliatti opozoril, da je italijanska komunistična stranka nedavno predložila državni svet za obrambo politiko italijanske ne

ROMUNSKI PETROLEJ

in pariška konferenca

Pariški list «L'Aurore» piše o petrolejskih trstih v Rumuniji. Glede stare imovine petrolejskih trstov v Rumuniji, o katerih se mnogo razpravlja na konferenci enaindvajsetih, se predvideva, da bodo ti trsti postali lastnina Rumunije. To se pravi, da bi se hotelo naložiti drakonске pogoje Rumuniji za namene, da bi jo navezali na sistem sterilitet in dolarja in bi povzročili polom rumunske petrolejske industrije v korist anglosaških podjetij.

Ko gre za petrolej

V gospodarskem odboru za Balkan so nadaljevali razpravo o tujih interesih v rumunski petrolejski industriji. Zanimivo je, da je ostal angleški delegat osamljen v svojem prizidevanju, da bi priznal anglosaškim petrolejskim družbam v tej zvezi posebne prednosti. Ameriški delegat angleškemu ni nič kaj prištel.

Britanski veleposlanik obiskal mladinsko progo

Beograd, 19. Tanjug. — Britanski veleposlanik v Jugoslaviji Charles Penke je odpotoval na mladinsko progo, kjer se bo ustavil krajši čas ter ogledal organizacijo del.

Rdeči križ iz Baltičkih držav za Jugoslavijo

Beograd, 19. Tanjug. — V mesecu juliju tega leta so danski, švedski in norveški Rdeči križ poslali Jugoslaviji v dar okoli 5000 zabojev živil, oblačil, obutve in zdravil. Jugoslovanski Rdeči križ je razdelil to blago med prebivalstvo.

Jugoslovanski trgovski minister prišel v Prago

Praga, 19. Tanjug. — Jugoslovanski trgovski minister Nikola Petrović je prišel v Prago na trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Ameriške oblasti izročile madžarsko brodovje nemški paroplovni družbi

Zavezniški Jugoslaviji in Češkoslovaški

podonavskega brodovlja niso vrnil, pač pa blviš sovražni državi

Dunaj, 19. Tass. — Madžarske plovne ladje in prevozne ladje ter splave so bili pred kratkim na Dunaju izročeni nemški paroplovni družbi. Zavezniški Jugoslaviji in Češkoslovaški podonavskega brodovlja niso vrnil, pač pa blviš sovražni državi.

Proslava 100 let rojstva Svetozarja Markovića

Beograd, 19. Tanjug. — 22. septembra bodo po vsej Srbiji svetovale praznovanja stoletnice rojstva velikega srbskega socialista Svetozarja Markovića, ki je eden najbolj slavni sinov srbskega naroda, ki se je boril za boljše življenje delovnih množic in zagovarjal enotnost jugoslovanskih narodov. Ob tej priložnosti bodo v Beogradu in drugih mestih organizirane proslave.

Fierlinger predlaga konferenco socialdemokratov vzhodne Evrope

Dunaj, 19. Reuter. — Češki ministri podpredsednik in socialdemokratski voditelj Dr. Zdenek Fierlinger je v nekem razgovoru, ki ga danes objavlja glasilo avstrijske koalicije «Neues Österreich», predlagal sklicanje konference socialdemokratov vzhodne Evrope, ki naj bi bila v Pragi.

Francoska literatura v ZSSR

Pariz, 17. — Sovjetski informativni urad v Parizu sporoča, da so v Sovjetski zvezi med objavljenimi knjigami literarnimi deli na prvem mestu dela francoskih pisateljev, ki so se borili za svobodo in pravico.

Grško vprašanje še vedno na sporedu Varnostnega sveta

Lake Success, 19. — Na seji Varnostnega sveta je danes prišlo do razprave o grškem vprašanju. Grške predstavitelje je vodil francoski delegat, naj bi sprejeli ameriški predlog, ki odreja ustanovitve posebnega pododborja, ki naj bi izvedel preiskavo o obsejnih spopadih.

Rozgovor Truman-Byrnes

London, 19. (VZN). — Predsednik Truman je danes prišel v stik s Byrnesom. To je bila prva neposredna izmenjava misli po nedavnem govoru o zunanji politiki, ki ga je imel trgovski minister Wallace. Rozgovor je trajal 20 minut. V Washingtonu niso dali nobene pojasnila o predmetu razgovora.

Poliske čete v Veliki Britaniji

London, 19. VZN. — Poročevalci zunanje ministrstva je včeraj izjavil v Londonu, da bodo vse poljske čete na Srednjem vzhodu premestili v Veliko Britanijo, kjer jih bodo demobilizirali, ko bodo do kraja izpolnili preostale druge obveznosti zboru iz Italije.

Položaj v Bombayju še vedno napet

London, 19. VZN. — Danes so zabil v važnem industrijskem središču Ahmedabad (Bombajski pokrajina) dve osebi. Na tem področju je zadnje dni znova nastala napetost med različnimi skupinami. Artilariji so več ljudi.

V Grčiji ni miru

Atene, 19. VZN. — Ministrstvo za javni red v Atenah je objavilo, da je bilo med 1. julijem in 15. septembrom ubitih 324 orožnikov. Treba pa je vsekakor diskreditirati in se boriti proti vladam, ki so izraz ljudske volje, ki imajo trgovske odnose s Sovjetsko zvezo, ki jim pomaga na njihovi poti demokratije.

Stavka v znak solidarnosti

Buenos Aires, 19. Tanjug. — Agencija Reuter javlja, da so prištanski delavci v Buenos Airesu izšli na ulice v znak solidarnosti s štrajkanti v Argentini.

Odmev De Gasperičevega govora

Rim, 19. — Govor, ki ga je včeraj imel De Gasperi pred skupščino, je povzročil splošno nezadovoljstvo rimskega tiska, ki je pričakoval od njega kaj bolj jedrnatega.

15.000 poljedelcev zaselo neobdelana zemljišča

Rim, 19. — Vzemirskih poljedelcev, ki zahtevajo dodelitev neobdelane zemlje, še vedno traja. V pokrajini Catanzaro je 15 tisoč poljedelcev zaselo neobdelana zemljišča okoli Belvedere, Spinelli, Selva Marina, Del Castro in Crotona. Ni prišlo do nemirov.

Nemški sindikati

Berlin, 19. — Predsednik avstrijske zveze nemških sindikatov v sovjetski coni Hans Jendretzky je izjavil, da je zveza del bodoče avstrijske sindikalne zveze za vse Nemčije in da vse ukrepe te zveze na sindikalnem področju izvršujejo v tem smislu. Predsednik se je tudi zahvalil sovjetski upravi za razumevanje, ki ga je pokazala.

Sprejem v čast Nobelovega nagradenca Ružičke

Beograd, 19. Tanjug. — Včeraj so priredili sprejem v čast Nobelovega nagradenca Ružičke, ki ga je prejela profesorica Ružička. Sprejem so prisostvovali profesorji iz beogradske univerze, zastopniki zagrebške in ljubljanske univerze ter številni znanstveniki. Jugoslovanska vlada je zastopala minister Cibrilović, arhitekto pa profesor Ružička na tehnični fakulteti predavatelj in pojasnil je nekaj odkritij na polju svojih raziskovanj.

Nesorazmernost med glasovi in sedeži pri volitvah

Berford, 19. VZN. — Objavili so dokončne izide upravnih volitev v britanskem zasebnem področju v Nemčiji. Dokončni izidi so naslednji: krščanski demokrati 6.637.663 glasov, 19.129 sedeži; socialni demokrati 6.649.136 glasov, 17.122 sedeži; neodvisni 2.649.179 glasov, 23.870 sedeži; komunisti 1.015.556 glasov, 718 sedeži. Izidi, ki so jih dosegle manjše stranke, so: stranka Spodnje Saške 1.071.518 glasov, 6.044 sedeži; demokratska liberalna stranka 712.220 glasov, 1.626 sedeži; stranka sredine 584.773 glasov, 1.706 sedeži; porenska ljudska stranka 19.012 glasov, 23 sedeži.

Nadškof Stepinac podpornik teroristov

Beograd, 19. — Zagrebškemu nadškofu Stepincu bodo sodili za zločin zločinov proti narodu in državi. V desetih dneh se bo pojavil med glavnimi obtoženci na razpravi proti skupini hrvaških teroristov, katero so včeraj prekinili, da omogočijo nadaljnje preiskave o škodljivih silah.

Wallace proti atomski politiki

Večkrat smo predložili imperialistične namene Velike Britanije v Sredozemskem morju in podvržili analizi njeno politiko o državi sredozemskega prostora. Z med vojno so se pokazali obrisi te politike, Jaso so pa stopili v ospredje, ko so britanske oborožene sile posejele umes pri reševanju notranje politične spora v Grčiji pozni leta 1941. S tem posegom so pripomogle reakcionarni monarhističnim silam — ki so za časa nemške zasedbe po svoji veliki večini sodelovale s okupatorjem — do oblasti in to s pomočjo odlične borbe proti progresivnim silam EAM-a, — ki so nosile skoraj izključno breme borbe proti okupatorju. Namen take politike je bil vzpostaviti v Grčiji režim, ki naj bi bil voljno orodje v rokah Velike Britanije, da bi si tako preko Peloponeškega polotoka zagotovila nadzorstvo nad vzhodnim Sredozemskim in Jadranskim morjem — in s tem tudi posredno nad Dardanelami. Celo takratni britanski ministri predsednik Churchill se je osebno podal v Atene, da bi dal večji pomen britanski namenom. Laburisti so takrat ostro kritizirali zunanjo politiko Churchilla — Rdeča in grozila s vladno krizo. Mimogrede je zanimivo omeniti dejstvo, da laburistična stranka, potem ko je zmagala pri volitvah in prevzela oblast, ni spremenila angleške politike glede Grčije.

Britanska politika do Turčije glede Dardanel, njena zavlačevanja na politiki v Egiptu, kjer bi si Britanci radi zavarovali vsaj posredno nadzorstvo nad Suezskim prekopom s tem, da zaključijo splošno obrambni vojaški dogovor, njih prizadevanje, da odpravijo pod svojimi nadzorstvom in vojaško zasedbo bisto italijanske kolonije Liban in tudi Palestino, tako da imajo tam pripravljeni vojaške sile za morebitno zasedbo Egipta zaradi obrambe Suez, njih politika do Španije (glej Gibraltar!), bodisi izrajske državljanske vojne, kakor tudi sedaj glede Francoskega režima dokazuje namen Britanije, da sprejme Sredozemsko morje v britanski jezero.

Na področju Sredozemskega morja gre britanska politika za tem, da izključi druge države od sodelovanja vlog, Italija zaradi svojega poraza in Francija zaradi zmaganosti, vendar pa obeh državi ne moreta v dopolnjeni času igrati važnejše vloge na tem področju. Britanija skuša sedaj s vsemi sredstvi onemogočiti dostop do Sredozemskega morja Sovjetski zvezi in tudi njenim prijateljskim državam zato, da si zavaruje položaj vključnega gospodarja.

Zunanja politika Združenih držav pod Byrnesovim vodstvom podpira to hegemonistično imperialistično politiko Britanije na Sredozemskem prostoru in si je s tem pridobila prištanek Britanije za svojo monopolistično položaj na Daljnem vzhodu.

V svojem zadnjem govoru je ameriški trgovski minister Wallace osvetlil očišče ameriške in britanske zunanje politike in potrdil naše dosedanje trditve. Prikladam odlomek njegovega govora: »Zapravi si Velike Britanije, ki je zunanjo politiko Združenih držav, ne bi bil vrhunske noračine. Ne ugrajite se na tem pogledu. Britanska imperialistična politika na Srednjem vzhodu in v tega izvirajoča sprememba politike. Zveza boala spraviiti Združeno državo v vojno, če ne bomo izvajali svoje lastne, jasne in realistične politike. Bolj ko se bomo pokazali nepopolnosti nasproti Rusiji, bolj bo nepopolnost njihovo zadržanje nasproti nam. Danes je mnogo reakcionarnih elementov na svetu, ki so upali v zmago ost in ki sedaj proglašajo svoje veliko prijateljstvo do Združenih držav. Ti včerašnji sovražniki in današnji nepošteni prijatelji skušajo izvesti vojno med Združenimi državami in Rusijo. Želijo si dneva, ko se bodo Združene države in Rusija medsebojno uničile. Ne smemo dopustiti, da bi naša politika do Rusije vodila tisti, ki pripravljajo bodisi domo kakor v tisočstletno vojno s Rusijo.

Spregovorci je moč »New Deal«, ki je temo sodeloval s pokojnikom F. D. Rooseveltom in edni se, kakor da bi njegove besede prihajale iz grba tega velikega demokratika kot njegov zadnji ementalno. Memento duha proti imperialistični politiki atomskih politiki, ki mislijo s ustrovanjem nadvladati svet.

KRATKE VESTI

LJUBLJANA. — Ravateljstvo filmskih podjetij za Slovenijo je razpisalo natečaj za najboljši umetniški film za Slovenijo. Določene so bile nagrade v zneskih 15.000, 10.000 in 5000 dinarjev. Najboljšo iznenačeno bodo nagradili s 40 do 50 tisoč dinarji.

MOSKVA. — V Moskvi so v okviru Akademije znanosti ustanovili poseben zavod za preučevanje slovenskih vprašanj, ki mu predseduje akademik Grekov. Zavod ima tri oddelke, in sicer oddelke za filologijo, za literaturo ter za zgodovino in preučevanje odnosa med znanstvenimi zgodovino do Slovanov.

Še o „morali“
Radovedni smo, kaj bo dejal g. polk. Bowman na tale razglasila Delavske zbornice:
RAZGLAS
Vsi člani Delavske zbornice, ki so zaposleni pri podjetju za mestno čistoto, in žele dobiti 2 kg krompirja na mesec, naj se obrnejo na prodajalnice v ul. Duca d'Aosta 12 v priložnosti, v treh dneh po razglasu.
podpisani Santarosa Alessio
Zaupnik
Radovedni smo, če bo dejal, da je to nemoralno, odnošni, radovedni smo, če bo sploh kaj dejal.

O slavi v tovarni jute in konoplja
Tiskovni urad Enotnih sindikatov sporoča:
«Predvčerajšnjem je združenje industrijev poslalo ES pismo, ki obravnava stavko v tržaški tovarni jute in konoplje. Združenje je pripravljen, da se načelno pogaja, toda preden bi prišlo do končnih zahtev, bi rado zvedelo, kakšni so plačilni pogoji v drugih tovarnah jute. Na vsak način je tržaška tovarna jute in konoplje pripravljena izplačati predjem, dokler ne stopi v veljavno pogodbo, ki jo bodo sklenili pri združenju tržaških industrijev.
Včeraj ob 10. uri jutraj so se zbrali delavci te tovarne na skupščini in sklenili naslednje: stavko jo delavci se bodo povrnili na delo ob naslednjih pogojih: delodajalec naj povzroči sedanje mezde za 50% kot predjem mezde po dokončni pogodbi. Treba je takoj obnovo pogajanj o vseh sedmih točkah, ki jih je predlagalo delavstvo. Če združenje industrijev usvoji te pogoje, se morajo pogajanja zaključiti v desetih dneh.
V prikladanju, da se bo rešil spor s sklenitvijo pogodbe, je delavstvo pripravljeno ob takih pogojih prenehati s stavko.

Stavka nameščenec SELVEG-a je končana
Zahtevam, ki so jih stavili nameščenec podjetja SELVEG upravitelj, so ugodno rešili. Nameščenec, ki prejema družinske doklade, bodo dobili zahtevano enkratno nadgradnjo v znesku 8000 lir, nameščenec, ki niso uživali družinske doklade, pa 6000 lir.

Sindikalne vesti
Enotni sindikat občinskih delavcev in nameščenec zahteva povziranje mezd in posojilo
Med najbolj prizadetimi delavci in nameščenec so nedvomno oni, ki so zaposleni pri javnih ustanovah. Njihove plače so zelo nizke in zato je tudi njih gnetno stanje obupno.
Zato je Enotni sindikat občinskih delavcev in nameščenec poslal ZVU pismo, v katerem zahteva povziranje plač delavcem in nameščenec. Enotni sindikat v avtonomnih uprav. V tem pismu ugotavljajo, da drugične doklade ne gredo večkrat z naraščanjem cen in da je treba zato zvišati tudi osnovne plače. Zato zahteva sindikat v imenu svojih članov najmanj 3000 lir povziranja mezd in plač. Ker pa se življenjski pogoji stalno slabšajo, je sindikat zahteval, da se podeli vsak delavcem in nameščenec 5000 lir posojila, dokler jim ne bodo plačali povziranja. Vsi delavci in nameščenec upajo, da bo ZVU ugodila njihovim upravičenim zahtevam, kar postajajo njihove gospodarske razmere nevedrnejše.

O izginotju župnika
Ze včeraj smo v Goriskem dnevniku poročali, da je župnik Zavodlav in vrnil v svoje župnišče v Goriznem polju. V nedeljo popoldne se je v družbi več duhovnikov vrnil s cerkvene slavnosti na Marijino Celju proti domu, del poti pa je šel sam.

FIZKULTURA
Telesna vzgoja v Sovjetski zvezi
Telesna vzgoja v Sovjetski zvezi je postavljena na narodno državno osnovno. Za razvoj telesne vzgoje je bil organiziran Vsesojuzni odbor za telesno vzgojo in šport, ki vodi in upravlja vse telesno vzgojo v Sovjetski zvezi. Telesna vzgoja je temeljna in najpomembnejša pri izoblikovanju mladine, ki je jedro telesne vzgojne pokladi. Naloga telesne vzgoje je, usposobiti mlade za obrambo države. V ta namen se vrši po vsej Sovjetski zvezi tekmovanje po geslom: «Pripravljen za delo in obrambo». Določena so tudi posebna pravila glede tekmovanja, pravila in pogoji tekmovanja so različna za otroke, mladino in odrasle. Obstojajo tri načini tekmovanja: poseben pozornost posvečajo v Sovjetski zvezi množičnim telesno-vzgojnim prireditvam, kakršne so na primer: sindikalni komсомольскіе tjež čez dnev in strn, ki se vrši spomlad, jesenski tjež čez dnev in strn, množični tekmovalni nastopi in podobno. Na takih prireditvah sodelujejo po več milijonov tekmovalcev. Tako na primer je na lankseletnem pomladnem sindikalnem komсомольскіе tjež čez dnev in strn teklo 6 milijonov športnikov v različnih krajih države. Na ta način se pri najhitrejši množični razvijanju ljubezni do telesne vzgoje po eni strani, po drugi strani pa se stopnjuje sposobnost posameznikov. Manifestnost takih telesno-vzgojnih manifestacij koristi zdravju naroda, omogoča pa tudi odkrivanje številnih talentov, ki bi drugače ostali pozabljeni. Pri takih prireditvah so odkrili prvakinjo Sovjetske zveze v plavanju, žem Maurilio-jem za naslov svetovnega prvaka v teški kategoriji.

TRŽAŠKI DNEVNIK

ENOTNI SINDIKATI POUČARJAJO: Delavci potrebujejo pomoči zaradi nemogočih ekonomskih razmer, čeprav trdi g. Bowman, da temu ni tako, zato naj izplačajo nagrade „brez špekulacij in nacionalizma“

Na točkovi tiskovni konferenci je polk. Bowman dejal, da se Enotni sindikati upirajo izplačilo posebne nagrade delavcem, ki so jo v Italiji imenovali enagradu republik. S to svojo izjavo je g. polk. Bowman spadal v vrsto Enotnih sindikatov v odgovor na pismo ZVU, ki se je bavilo s tem vprašanjem. Polk. Bowman je namreč dejal, da se Enotni sindikati upirajo nagradi, medtem ko se odločilno izjavljajo glede imenovanja te nagrade ne pa glede samega izplačila.
V Italiji so pred kratkim z vladnim dekretom izplačali delavcem nagrado, ki so jo imenovali enagradu republik. To nagrado so si delavci nedvomno zaslužili, saj so se za republiko borili. Če pa jo je italijanska vlada skupno z delodajalci podelila delavcem, so jo kmalu gotovo prilepile nevedrnejše gospodarske razmere italijanskega delavstva.
Nedvomno so se delavci v prvem trenutku s tem denarjem opomogli. Toda kmalu so ugotovili, da je ta nagrada njihov gospodarski položaj še poslabšala, ker so jo izplačali z novo emisijo bankovcev. To pa je avtomatično povzročilo skok cen, kar ni vlada niti uspešno ukrenila, da bi cene ne naraščale.

ZVU trdi, da ni ekonomskih razlogov za izplačanje nagrad
Vprašanje pomoči delavcem je postalo poročilo tudi pri nas. 9. t. m. je ZVU poslal Enotnim sindikatom pismo, ki ga na kratko povzemamo.
«Italijanski ministri svet je pred kratkim sprejel odlok o izplačilu nagrade delavcem, ki znaša 3000 lir družinskih glavam in 1500 lir ostalim delavcem. Nato na Steva vse one, ki so izvezli. Namen je, da se delavci v prvem trenutku s tem denarjem opomogli. Toda kmalu so ugotovili, da je ta nagrada njihov gospodarski položaj še poslabšala, ker so jo izplačali z novo emisijo bankovcev. To pa je avtomatično povzročilo skok cen, kar ni vlada niti uspešno ukrenila, da bi cene ne naraščale.

ZVU trdi, da ni ekonomskih razlogov za izplačanje nagrad
Vprašanje pomoči delavcem je postalo poročilo tudi pri nas. 9. t. m. je ZVU poslal Enotnim sindikatom pismo, ki ga na kratko povzemamo.
«Italijanski ministri svet je pred kratkim sprejel odlok o izplačilu nagrade delavcem, ki znaša 3000 lir družinskih glavam in 1500 lir ostalim delavcem. Nato na Steva vse one, ki so izvezli. Namen je, da se delavci v prvem trenutku s tem denarjem opomogli. Toda kmalu so ugotovili, da je ta nagrada njihov gospodarski položaj še poslabšala, ker so jo izplačali z novo emisijo bankovcev. To pa je avtomatično povzročilo skok cen, kar ni vlada niti uspešno ukrenila, da bi cene ne naraščale.

VESTI S PODEŽELJA

Koludrova-Zronik
ODKRITJE SPOMENIKA
PADLIM BORcem ZA SVOBODO
Prebivalstvo Koludrovice in Zgonika je sklenilo, da bo v spomin padlim borcem za svobodo in lepšo bodočnost delovnega ljudstva postavilo spomenik. S tem spomenikom se hoče vsaj malo oddolžiti padlim junakom. Obenem pa hoče, da bo ta spomenik tudi večni opomin vsem tistim, ki bi hoteli ponovno zaslužiti primorsko ljudstvo.

St. Peter na Krasu
ZA OENOVO
Bliži St. Petra na Krasu je okupator popolnoma porušil in poškodoval vse Vojne priči. Na pobudo okrajske masovne organizacije priredijo velik ljudski tabor. Pri organizaciji so se posebno posavili železničarji iz St. Petra. Čisti dobiček 130.000 lir so izrekli krajevni ljudskemu odboru, da ga po uvidenosti razdeli med pogorele.

ZIVINSKI SEJEM
Pretekli teden je bil v St. Petru na Krasu velik sejem. Priglasilo ga 70 glav goveje živine in nad 70 prašičev. Kmetje so z velikim zadovoljstvom kupovali živino, saj je bil prvi sejem po dolgem času. Cene prašičev so bile od 1.000 do 1.750 lir, Govejo živino pa so prodajali po cenah, ki jih je določilo poverništvo PNOO-ja v Ajdovščini.

Kazije
PRIJUBLJENOST
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
Veak dan z veseljem pričakujemo, da nam kolportirji prinesejo časopis primorskega ljudstva «Primorski dnevnik». Po 23 letih smo vendarle dočakali, da lahko beremo najzgodnejše novice po svetu in doma v naši lepi materinskih. Naša vas se lahko pohvali, da je več kot polovica hiš naročnik našega. Ugaša nam predvsem zato, ker doledno brani naše narodnostne, socialne, politične in kulturne pravice. Veseli pa smo ga tudi zaradi tega, ker je vse, kar piše o borbi primorskega ljudstva, resnica. Primorski dnevnik je najprijetnejši list vsake primorske hiše.

„Naši zbori“
Državna založba v Ljubljani izdaja zbirko zborovskih skladb «Naši zbori». Prejeli smo I. snopič, ki vsebuje skladbe za mešane, ženske in mladinske zborove. Ker našim pevskim zborom manjkajo primerne pesmi za poučevanje, nje, naj ne bo pevskega zbora brez te zbirke.
Zbirko «Naši zbori» naročijo pri Slovenski zbornici zvezi v Trstu, ul. S. Vito 17-I. Cena snopiča je 100.

Kolektivno razstavo v galeriji Strega
prireja umetniki Bemina, N. Cencelj, Renato Daneo, Romeo Daneo, Loto, Lupieri, Meneghini, Moro, Periz, Spacal, Walcher in Mandegiacomo. Otvoritev je bila v ul. San Maurizio 12, včeraj ob 17.30.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje
spreminja zaradi nepričakovanih ovir red napovedanih gostovanj po deželi z «Decimim bratom». Predstave bodo: danes v petek 20. ob 20.30 uri pri Sv. Ivanu, v dvorani Skamperle, jutri v soboto 21. t. m. ob 20. uri v Nabregini in v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri v Vremskem Brtofu.

Prireditve, predavanja in sestanki
ODBOR RDEČEGA KRIZA ZA OKRAJ SV. IVAN priredi v nedeljo 22. t. m. ob 16. uri veliko koncertno vazo v gostini «Capizzura», ul. S. Cilino. Na sporedu je ples, letorja in areoletov. Igra godba na pihala «Veliki podčelani». Čisti dobiček gre v prid Rdečega kriza. Vabljeni vsi!

PROSV. KROZEK «HAAS»
V soboto 21. t. m. ob 20.30 uri bo predaval v gostini Minussi tov. Sajovic.

PROSV. KROZEK «HAAS»
Na Vrdeci (gostina Minussi) ulici deda Scoglio 197 pri univerzi) priredit v nedeljo 22. t. m. ljudsko zabavo na prostem. Pričetek ob 18. uri. Sodeloval bodo domači pevski zbor, pevski zbor iz Ban in zbor pionirjev. Igral bo odlični orkester.

KULTURNO DRUŠTVO «DUGOLIN»
priredi v nedeljo ljudsko zabavo s plesom. Na sporedu so tudi različne pevске in dramske točke.

KULTURNO DRUŠTVO «MARUSIC»
v ROČOLU. V nedeljo 22. t. m. bo v prostorih društva gostoval dramski odsek prosvetnega krožka iz Barkovlje. Uprizorili bo Čehovo enodejanko «Medved» in Peronovo veseloigro «Idealna tatica». Na sporedu je tudi recitacija Priprenova «Zelene ceste». Začetek ob 20. uri.

KULTURNI KROZEK «SLAVKO SKAMPERLE»
bo ustanovil godbo na pihala, ki jo bo vodil dirigent tov. Bončina Franc. Sprejemajo se tudi novi učenci. Vpisovanje je vsak večer od 20. do 21. ure pri tajništvi krožka.

Pečovodska šola
Vsi tovariši in tovaršice, ki so se prijavili za obiskovanje pečovodske šole in vsi listi, ki se še niso prijavili, a nameravajo šolo obiskovati, naj se javijo v nedeljo 22. t. m. ob 10. uri predpodelni pri Sv. Ivanu v Trstu v prostorih Glastenice matice (Prosvetno društvo Skamperle), da se določi točen urnik.

Kolektivno razstavo v galeriji Strega
prireja umetniki Bemina, N. Cencelj, Renato Daneo, Romeo Daneo, Loto, Lupieri, Meneghini, Moro, Periz, Spacal, Walcher in Mandegiacomo. Otvoritev je bila v ul. San Maurizio 12, včeraj ob 17.30.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje
spreminja zaradi nepričakovanih ovir red napovedanih gostovanj po deželi z «Decimim bratom». Predstave bodo: danes v petek 20. ob 20.30 uri pri Sv. Ivanu, v dvorani Skamperle, jutri v soboto 21. t. m. ob 20. uri v Nabregini in v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri v Vremskem Brtofu.

Prireditve, predavanja in sestanki
ODBOR RDEČEGA KRIZA ZA OKRAJ SV. IVAN priredi v nedeljo 22. t. m. ob 16. uri veliko koncertno vazo v gostini «Capizzura», ul. S. Cilino. Na sporedu je ples, letorja in areoletov. Igra godba na pihala «Veliki podčelani». Čisti dobiček gre v prid Rdečega kriza. Vabljeni vsi!

PROSV. KROZEK «HAAS»
V soboto 21. t. m. ob 20.30 uri bo predaval v gostini Minussi tov. Sajovic.

PROSV. KROZEK «HAAS»
Na Vrdeci (gostina Minussi) ulici deda Scoglio 197 pri univerzi) priredit v nedeljo 22. t. m. ljudsko zabavo na prostem. Pričetek ob 18. uri. Sodeloval bodo domači pevski zbor, pevski zbor iz Ban in zbor pionirjev. Igral bo odlični orkester.

KULTURNO DRUŠTVO «DUGOLIN»
priredi v nedeljo ljudsko zabavo s plesom. Na sporedu so tudi različne pevске in dramske točke.

KULTURNO DRUŠTVO «MARUSIC»
v ROČOLU. V nedeljo 22. t. m. bo v prostorih društva gostoval dramski odsek prosvetnega krožka iz Barkovlje. Uprizorili bo Čehovo enodejanko «Medved» in Peronovo veseloigro «Idealna tatica». Na sporedu je tudi recitacija Priprenova «Zelene ceste». Začetek ob 20. uri.

KULTURNI KROZEK «SLAVKO SKAMPERLE»
bo ustanovil godbo na pihala, ki jo bo vodil dirigent tov. Bončina Franc. Sprejemajo se tudi novi učenci. Vpisovanje je vsak večer od 20. do 21. ure pri tajništvi krožka.

PROSV. DRUŠTVO «LUDSKI ODER»
na GORJANSKEM PRI KOMUNU in v nedeljo 22. t. m. dramsko prireditev. Sodelovala bosta pevski zbor in dramska družba. Otvoritev v Zuccolli Lojza, učiteljica; Bidussi Giordano, učitelj in

Benečija se vztrajno bori za uresničenje nacionalnih težnj

Fašistični elementi poskušajo zamažati terorizirati Benečane

Medtem ko v politično-teritorialnem odboru za Italijo na mirovni konferenci v Parizu razpravljajo o bodočih mejah in si nekateri delegati anglo-ameriških držav prizadevajo pomakniti bodoče meje še dalje proti vzhodu, se Beneška Slovenija onkraj zapadne demarkacijske črte vztrajno bori za uresničenje svojih nacionalnih težnj. Politiški teror se zaradi odločnosti Benečanov stopnjuje in prekaša že vse mere. Slovincem omajujejo prosto kretanje in ljudstvo strahujejo na vse načine sanoi

TU NI „POLITIKE“? „REGNICOLI“ ODJEDAJO KRUH DOMAČIKOM

V Trstu je nad tridesetstisoč brezposelnih, ki zamažajo za polavice. Ko pa pridejo iz cene B razni fašisti, kolaboracionisti in špekulanti, jim takoj najdejo mesta. Tako zaposle tudi rane krede, ki sploh niso pristojni v Trstu, le da povečajo število zvestih branilcev «italijanstva». ZVU se za to ne zmeni in zapira oč in pred stvarnostjo, kot da bi bilo v njem interes. Razni povračilniki, ki so pristojni v italijanske pokrajine in ki so kratak čas pred vojno bili nameščeni v raznih upravnih službah v Trstu, se vračajo v Trst, kjer jih sprejemajo z odprtimi rokami. Partizanskih garbaidincev, ki so v Titovo vojsko, pustili delo in družino, ker niso hoteli služiti Hitlerju, pa nečisto sprejeti v stare službe.
Pri vsem tem se dogajajo včas skoraj smešni primari. Neko podjetje je zaposlilo več pleškarjev z onstran Sože. Ko so brezposelni delavci temu ugovarjali, so jim odgovorili, da podjetje ni moglo najti nobenega pleškarja v Trstu. Odbor za brezposelnost je tedaj poslal podjetju seznam 50 brezposelnih pleškarjev in priključil odgovora.
Kako vse drugače ravna z onimi nameščenci, ki jih je fašistični razred premislil v Italijo, da bi raznorodni Juljsko-krajin. Zamažajo na vrnitev v svojo ožjo domovino. Italijanska vlada jim stavlja na pot vsakovrstne ovire in se pri tem izgovarja, da sama ni pristojna, ampak ZVU. Seveda, v naše kraje je treba pošiljati zanesljive ljudi, ki bodo visoko dvignili baklo italijanstva v naši zemlji. Slovinci pa ne kažejo poslušati sem, ker jih je to itak preveč.
O tem, da odpustijo na pošti dnevnici in jih nameščajo s prvotniki, smo že pisali. Zarmito pa je, kaj se dogaja s finančnimi organi. Še za čas osvoboditve je ostalo v Trstu večje število finančarjev, ki jih imajo v Italiji za vojake. Ti finančarji so po prevzetu oblasti po ZVU ustanovili v poslopiju finančne intendenanc svoj urad, ki je bil tudi zbrno mesto za vse finančarje. Ta urad je vodil polk. Persino Marini, poveljnik tržaške legije finančarjev. Kasneje je nekaj teh finančarjev preselilo v Videm, večina pa jih je ostalo v Trstu, ker so zvedeli, da namerava ZVU ustanoviti civilno podjetje.
Navzgor so stiske zaveza škim oficirjem skupno z bivšimi karabinerji, milničniki, kveturinji in vstopili v civilno policijo. Finančarji so stvorili poseben oddelek fiskalne policije. Tedaj je poveljstvo legije v Vidmu začelo pravo novanje finančarjev za civilno policijo v Trstu, onih iz videmskega pa tudi iz drugih legij v Italiji. Vsa finančar je moral izjaviti zavezniškemu oficirju, da je dobil odpustnico, toda kasneje ni bila potrebna niti ta hlimba, ker je ta oficir dobil vedel, kako je s stvarjo. Kasneje je dal superintendantu nalog, naj pokliče iz Italije toliko finančarjev, kolikor se mu bo zdelo potrebno.
To je le nekaj primerov, kako hočejo preplaviti Trst z «regnicoli», ki odjedajo kruh domačinom.

Množično protestna zborovanje v Solkanu pri Gorici

POLICIJA STRELJALA
Tudi včeraj je prišlo v goriskem predmestju Siskanu spontano do velikega protestnega zborovanja. Okoli 9. ure zvečer so se prebivalci Solkana in Kramberka zbrali v Zabljano kraju, da protestirajo proti zavlačevanju rešitve vprašanja Juljske krajine in same Gorice. Na nash se je zbralo na zborovanju nad 1000 ljudi.
Nenadoma pa so pridrveli civilni policisti na motorjih in kamionih ter pričeli dvije razganjati množico. Množica je kljubovala in se nadalje prepevala in klicala pravici. Civilna policija je tudi streljala. Izvršila je tudi nekaj aretacij.

Kako je z bombami na Campo Marzu

Bombe, ki so jih našli na postaji Campo Marzio, izvirajo po izjavi merodajnih strokovnjakov iz preteklo vojne. Izključujejo možnost, da bi jih tam skrivali zlonameri. Angleški oklopjak je povzročil večer ob 14.30 na vozaču ul. Rossetti in ul. Rimondio 43. letnega Joža Matijazovića s klanca Scoglietta 30.

Sporočila in objave

Vrtnetv otrok iz počitniških kolonij
Socialno skrbstvo Mestnega osvobodilnega sveta v Trstu javlja, da se bodo 20. t. m. vrnili otroci s počitniške kolonije v Krminu. Starši se naprošajo naj pridejo ponje ob 16. uri, pred Dom priistankih delavcev.

PROSVETNI ODESEK MESTNEGA OSVOBODILNEGA SVETA
ZA TRST javlja, da se bodo v soboto 21. t. m. vrnili v Trst otroci, ki so v počitniških kolonijah na Vipavskem. Starši naj jih počakajo ob 14 uri pred Domom priistankih delavcev.

Izleti
IZLET NA UČKO PRIREDI PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU v nedeljo 22. t. m. Prijava v papirnici Stoka, via Milano. Čena vožnji 200 lir za člane in 235 lir za nčlane. Odhod s kamionom iz Trsta ob 6. uri zjutraj.

Enotni sindikati
ENOTNI SINDIKAT KOVINARJEV. Danes 20. t. m. ob 18. uri bo sestanek tovarniških odborov in zaupnikov delavnice male industrije in obrti.

GRADBENA ZADRUGA V TRSTU
javlja, da bo v nedeljo 22. t. m. ob 10 uri članski sestanek v ulici Rossetti 16.

ENOTNI SINDIKAT TISKARJEV
javlja, da bo danes ob 19 uri v ulici Imbriani 5 sestanek tiskovnih referatov tovarniških odborov.

ENOTNI SINDIKAT KOVINARSKIH STROKE
Danes ob 20 uri bo sestanek tovarniških odborov in zaupnikov male industrije in obrti.

Roštva, smrti, poroke
Anagarski urad tržaške meštne obine javlja, da se je rodilo 19. t. m. 8 otrok, umrlo je 6 ljudi, porok pa je bilo 10.

VKNJIZENE POROKE
Quajati Tutilo, sofer in Spinelii Renata, šivilja; Tomičič Ludvik, morar in Tomičič Lucija, zasebnica; Valenta Anon, sofer in Paolillo Vera Maria, šivilja; Četelarič Bo, učitelj in Zuccolli Lojza, učiteljica; Bidussi Giordano, učitelj in

„Vojni zločinec Grazioli - oprostite nadlego!“

Kakor prajo iz Turina, so pred tamkajšnjim porotnim sodiščem sodili Emiliju Grazioliju, fašističnemu federalu tržaške pokrajine in zloglasnemu visokemu komisarju ljubljanske pokrajine, ki ga kot vojnega zločince Jugoslavija zahteva od Italije.

Emiliju Grazioliju so v Turinu sodili zaradi zločinov, ki jih je kot prefekt Turina zagrešil med nemško okupacijo v Italiji. Obtožnica mu je očitala celo vrsto zločinov. Poleg drugih zločinov so ga dolžili, da je izdal ukaz za streljanje delavcev, ki so v Turinu zapustili delo; da je vojskovec sodišču izročil več partizanov, ki so bili obojeni na smrt; da je dovolil umore in mučenje pripadnikov narodno osvobodilnega gibanja v Raveni in Bergamo, kjer je opravljal posle prefekta. Obdolžen je bil tudi nasnega preganjanja in finančnih spletk.

Vojni zločinec se je izgovarjal, da je izvrševal le ukaze svojih nadrejenih.
Javni tožilec je zahteval, naj ga obsojijo na 30 let ječe, sodišče pa je obsojilo na 5 let in 6 mesecev pogojno.

To je roka sprave, ki jo nudi nova Italija narodom Jugoslavije. Ne samo, da ne izroča Jugoslaviji vojnih zločincev kot je Grazioli, se sama jih ne obsodi. V okviru take «demokracije» je povsem razumljivo, da hoče Italija ponovno zagospodovati nad našim ljudstvom v Juljski krajini. Preizkušnih kadrov ji ob takem demokracizem sodnem postopku ne bo nikoli zmanjkalo. De Gasperi je globoko prepričan v neomolodljivost boje prirednosti, in glede tega nimamo pombe; a da gre to njegovo zaupanje tako daleč, da so celo ljudje, ki so za vsako gadovo pamet na svoji vojni zločinci, brez krivde, samo zaradi tega, ker so služili «človeku», ki ga je baje poslal «boja prirednost», nismo pričakovali. Zato se tudi ne čudimo, če ljudje dvomijo v italijansko demokracijo. Dvom bo ostal upravičen, dokler bo italijanska država sčitala fašistične zločine, ki bi — kot Grazioli — morali na kraju zločina odgovarjati za smrt toliko nedolžnih ljudi.

Zanimiv spored v kinu Mare

V kratkem bodo zopet odprli kinu Mare. Vodstvo pripravlja za novo sezono odlično prireditev, ki obseva na vse umetniške zahteve najbolj razvejanih obiskovalcev.

RADIO TRST II

PETEK, 20. SEPTembra
12. orkester Melachino, prenos iz Vidma; 12.30 jazz glasba, prenos iz Vidma; 12.45 napoved časa - vesti v slovi; 13.30 glasba, prenos iz Vidma; 14.05 predavanje: zanimivosti; 17.30 Benny Goodman in njegov orkester; 18. pesmi slovenskih narodov; 18.15 radijska univerza; 18.30 ljudska glasbena ura; 19. zdravniki predavanje: Hlavitv; o malokosti predavanje; 20. napoved časa - vesti v slovi; 20.15 vesti v ital.; 20.30 pisna glasba;

POIZVEDBE

IVAN FAKUC roj. na Ustju pri Ajdovščini 23. 6. 1925, stanuje pri Gorici ul. Coccia št. 8, je bil prijet od Nemcev ob polomu Italije (1. 1943) ko se je vračal iz Zlati na svojo dom. Kdor bi kaj vedel o njem je naprosen, da sporoči na: Marji Breclj-Fakuc, Gorici ul. Coccia 8.

ZVEJA PRIMORSKIH PARTIZANOV RIHEMBERK

vabi vse na vo-trgatveni festival s prireditvijo in plesom, dne 22. t. m. v Rihemberku. Igrali bosta dve odlični godbi. Preskrbljeno bo s pi-ljao in prigrizkom. Pričetek ob 15 uri.
Vabljeni vsi!
Ob slabem vremenu se prireditve preloži na prihodnjo nedeljo

Prosvetno društvo „SLOVAN“ iz KOBDILJA priredi v okviru okrajnega tekmovanja

LJUDSKE PROSVETE
v nedeljo 22. septembra ob 16 uri v Ivanjengradu žaloigro Engelberta Gangla v 4 dejanjih
Vabljeni vsi! „SIN“ Vabljeni vsi!

Prosvetno društvo „JURČIČ“ iz RODIKA priredi v nedeljo dne 22. t. m. ob 14 uri

KULTURNO PRIREDITEV
Na sporedu je igra „DEŠETI BRAT“ in petje
VABLJENI VSI!

Tečaj za krojenje so bo začel v najkrajšem času.

Via Vasari 8-IV desno

PRAZNI VINSKI SODI

od sto litrov do sedemsto litrov po ugodnih cenah naproda na Svetogorski cesti št. 42, GORICA. Ogledi med 9. in 11. uro.

NOVO VINO domače in istrsko

dobite pri trdki M. LOVRINOVIČ-LAURINI
„Molo Venezia“ Riva Gulli 1/d - TRST

Še dva dni

OLGA RODIZZA, lastnica KRZNARJE ZILIOOTTO, sporoča, da bo le še do sobote 21. t. m.

POSEBNA PRODAJA PO IZREDNIH CENAH

vseh vrst pliša ter mačjega, zajčjega in jagnjetjega krzna.

ZILIOOTTO

UL. TRENTO št. 11 - Tel. 29374